

coanegra

Núm. 45 - Dezembro 87

Preu: 100 Ptes.

PRENSA
CORONA

EDITORIAL

VA D'AIGUA

La tardor ha estat poc plovera. Pareixia que l'estiu no se'n volia anar mai. Però amb aquest mes de novembre passat la cosa ha donat un tomb, que ha seguit durant el desembre: hi ha hagut uns quants de dies que ha plogut a portadores, a bots i barrals; dies d'aigua de canal que han deixat una bona saó. Ja és prou sabut que mai plou a gust de tothom. Per a uns l'aigua és un destorb en la seva feina, però per a altres l'aigua és un motiu d'alegria, sobretot quan la sequedat anterior amenaçava arbres i conreus.

L'aigua a Mallorca sempre serà un tema de conversa, i també, malhuradament, un tema de preocupació. N'hem parlat a les editorials de COANEGRA més d'una vegada, i encara ho haurem de seguir fent. No ens volem referir tant a la problemàtica de Santa Maria, que sembla en bon camí de solució, com a la de la nostra illa, de les nostres illes.

Pel que respecta al nostre poble, hem de pensar que amb el pou de Son Torrella en funcionament, i la construcció d'un dipòsit regulador, haurem entrat en una nova època en la història del subministre d'aigua al nostre poble. El regidor Bartomeu Canyelles ha indicat que prest es podran fer passes importants en aquest sentit, i ja s'ha fet el projecte per a la instal·lació de comptadors a totes les cases que els interressi posar-los. L'única ombra és l'aprofitament que du a terme EMAYA del mateix aquífer de Son Torrella, a través dels pous que té a Alaró. Fins ara EMAYA ha estat una autèntica saquejadora de les aigües de Mallorca, amb l'única preocupació de proporcionar aigua barata a Ciutat, sense cap previsió ni cap respecte als pagesos i gent dels pobles. Per tant mai podrem saber que és el que pot passar en anys de sequedat, quan les aixetes de Ciutat ragen salades i els honorables regidors no volen perdre popularitat i vots. Es ben de suposar que el nostre petit aquífer de peu de muntanya (Santa Maria, Alaró, Lloseta, Mancor...) pot ésser xuclat fins a l'esgotament.

En el moment de redactar aquesta editorial està a punt d'ésser presentat el Pla Hidrològic de les Ba-

lears, en teoria la planificació que hauria de permetre fer front als problemes d'abastament d'aigua a les illes fins acabar el segle. Resulta emperò, per a sorpresa i indignació dels mallorquins que amb els nostres impostos mantenim l'estat, que el Pla ha estat fet amb dades de 1983, i amb previsions per a 1990 (quan com aquell qui diu ja hi som!). És a dir que un Pla costosíssim, segons sembla fet des de Madrid, ja neix mort i inútil.

Però els mallorquins ja hi estam avesats o què se'ns tracti d'aquesta manera. Per a Madrid, governin uns o els altres, som la «província perfecta», que proporciona una carretada de divises i un bon lloc de vacances pels ministres. Però les inversions públiques passen de llis. El govern espanyol està fermament convençut que els mallorquins ens en sabem desfer totsols, i han decidit sols cobrar-nos els impostos, i invertir a altres llocs.

L'altre dia va ésser necessari que els manacorins fessin una manifestació per tal d'aconseguir que es pogués tirar endavant amb la i de Son Dureta val més no parlar-ne. I el que passa a nivell de sanitat és el mateix que passa en el tema de l'aigua; un tema abandonat per les inversions estatals. I el que ens preocupa, és que al final l'única solució que ens plantejaren serà fer embassaments per tot arreu, negant totes les valls de muntanya, ja que la seva imaginació no arriba massa més lluny.

Un senzill reciclatge de les aigües brutes (especialment aptes per a reguiu) permetria obtenir 26 milions de m³ d'aigua anuals (quasi la meitat del consum total); de les plantes dessalinitzadores no en sabem ni que són, i de l'aprofitament de les aigües dels torrents tan sols alguns projectes. Per descomptat estudis com els del Pla Hidrològic de Balears poc poden ajudar a resoldre res.

Així que de moment haurem de seguir preguntant perquè plogui molt i no venguin anys de sequedat, i confiant que les nostres institucions sabran dur a terme els estudis i la planificació que el govern espanyol ens ha negat.

HOMENATGE A LA VELLESA

El passat diumenge dia 22 de novembre el Patronat Local d'Homenatges a la Vellesa i «La Caixa» organitzaren el 37 Homenatge a la Vellesa. Com l'any passat se celebrà a l'interior de la Llar dels Padrins, on els majors assistents foren obsequiats amb xocolata, quartos i ensaïmades. Abans s'havia celebrat una missa a la Parròquia, i després de la menjada-berenada, les actuacions dels nins d'ambdues escoles, i l'actuació del grup de Ball de Bot de M. Mateu. El qual enguany oferí una important novetat, ja que la música era en viu, distints nombres dels grups cantàren i tocaren instruments musicals; bona iniciativa de l'escola.

Els majors de 80 anys que enguany reberen l'homenatge, arriben a les 137 persones -de les quals hi ha 86 dones i 51 homes-. L'homenatge va transcórrer amb total normalitat i el temps més o manco acompanyà l'acte.

Enguany hi ha una novetat la padrina del poble no és la mateixa que l'any passat, Madò Antònia Sastre Rigo morí als 98 anys, al cel sia. D'aquesta manera la padrina del poble és Madò Maria Oliver Dolç de 97 anys. Per altre part el padrí del poble segueix sent Mestre Miquel Alfaro Flora de 90 anys, del qual oferirem una biografia l'any passat.

Na Maria Oliver amb el seu home i la nina que crià. Foto feta a finals dels anys 20

LA PADRINA DEL POBLE, 97 ANYS MADÒ MARIA OLIVER DOLÇ

Na Maria va nèixer un 21 de novembre de 1890 a Santa Maria del Camí. De petita anà a costura a ca ses monges, on aprengué un poc de lletra i a cosir, de tota manera aviat ja va fer feina, i no sap llegir ni escriure. De casada crià una nina que nom Maria, fent de dida seva, entre elles dues sempre hi ha un afecte i estima-ció molt gros, després tengué un fill i una filla, actualment té diversos néts i renéts. Na Maria sempre ha estat una dona riallera i fenera, ha servit a cases de senyors, de fadrina va servir a Son Verí. També ha fet senalletes i bosses de plata. Ha fet feina pel camp, collint oliva, ametles, garroves, vermant, etc. També ha fet feina per cases, tot per dur un bon jornal a ca seva.

Actualment està bé, encara puja i devalla l'escala de ca seva i camina un poc pel corral, però ja no surt pel carrer. Ha perdut un poc la memòria, i depèn del dia que tenguí molta xerrera i compti coses d'aquells temps que va viure, d'altra part la sordera que pateix dificulta un poc comunicar-se amb ella. Agraesc al seu fill Miquel -amb el qual conviu- i a la seva dona les facilitats i atencions que m'han donat.

B.C.

fusteria

Bartomeu Canyelles Rubí

**TREBALLS DE FUSTERIA
EN GENERAL**

Bernat de Sta. Eugènia, 86 - Tel. 62 00 80

Bartomeu Bennàssar «Persona del poble»

Fa uns números que realitzarem una semblança de Bartomeu Bennàssar «Es mut», ho fem per retre homenatge a la seva persona, per donar a conèixer les seves afeccions. D'altra banda l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca sota el patrocini del Consell Insular de Mallorca, havia convocat «Persones del Poble 1987», amb l'objectiu de donar un homenatge públic a aquelles persones dels pobles de Mallorca que han fet coses senzilles, que pel seu caràcter i bonhomia són populars i coneguts de tots els veïns, però que no rebran un homenatge per ser famosos. Per això, creguérem que Bartomeu Bennàssar era una excel·lent persona del poble, i que rebria amb sana il·lusió la idea de l'homenatge. Cal dir que aquest homenatge no és competitiu, es tracta de què la Premsa Forana i el CIM, reconguin públicament i amb un diploma de record a les persones que cada revista presenta. L'acte se celebrà sopant al Restaurant «Ses Basses» de Vilafranca, amb la presència del president del CIM Joan Verger, del president de la Comissió de Cultura Alfons Salgado, i de la cap de premsa Francesca Sancho. L'alegria d'en Bartomeu Bennàssar rebent el diploma fou immensa.

Artesans santamariers a Balear 87

Durant els dies 5 a 13 de desembre diferents artesans santamariers han exposat la seva obra a la fira Balear -organitzada per Ifebal-, hi han participat els ceramistes Ramon Canyelles, Ceràmica Ca'n Bernat i Carme Hermoso, l'esmltista M. Victòria Mercader, i Guillem Bujosa amb les seves teles de llenços. L'estant estava obert a tots els artesans santamariers, tenia previst participar-hi també l'aramor Jose Luis Ariza, que a darrera hora no tingué material suficient. Cal destacar que l'estant dels artesans santamariers, ha estat patrocinat completament per l'Ajuntament de Santa Maria del Camí, d'aquesta manera el govern municipal dóna un clar i positiu recolzament al sector artesanal.

CONSPORT

AUXILIAR CONSTRUCCIÓ

PISCINES - TENNIS - XALETES - SAUNES - COMPLEMENTS

Mateu Juan Matas

DIRECTOR

Barceló i Combis, 10

PALMA DE MALLORCA

Telèfon 46 52 11

EN POQUES PARAULES

ESPECIAL DE BALEARES

El diari Balears, a l'espai «Balears en Balears», dedicat als pobles, presentà -ja per segon cop!- a Santa Maria del Camí, amb la portada patrocinada per l'Ajuntament de Santa Maria. Cal dir que la idea que mou aquest suplement sols és la captació de publicitat, ja que la qualitat dels articles publicats i els gran reportatges no és gaire elevada, segurament motivada per la rapidesa en l'elaboració dels articles. D'altra banda les enquestes que diuen que es fan no posen el número de gent que s'ha enquestat, ni el procediment d'elecció, la qual cosa fa que els resultats obtinguts no sien fiables. En poques paraules, un suplement per fer publicitat i no per donar a conèixer la realitat del poble. A més l'únic article realitzat per un santamari, segons ens ha manifestat l'afectat, fou tallat i mutilat, quedant una cosa incompleta.

SENYALS DE TRÀNSIT

Hem pogut apreciar que l'Ajuntament ha augmentat l'índex de senyals d'ordenació del trànsit a l'interior del poble. Algunes direccions prohibides noves, i nous senyals que regulen l'aparcament, poden fer que la circulació dins el casc urbà sia més fluïda. D'altra banda, el que realment cal és elaborar un estudi tècnic sobre la circulació més adequada al poble, i regulant les entrades al Mercat, però sobretot mirant de no afectar els comerciants i elegint -tenint un estudi tècnic elaborat- la millor solució pel «caos circulatori» dels diumenges.

PARE BERNADÍ SANTANDREU

El P. Bernadí Santandreu, metge i jesuïta santamari que treballa a les missions de Bolívia, ha passat una breu temporada a Mallorca. El passat 8 de novembre celebrà la missa de les 10 a la parròquia i a les 12 al convent, a una i altra es feu una col·lecta per les obres que du a terme a Oruro. A la missa de la parròquia digué que Bolívia és per ell una segona pàtria; es despedí per sempre, té 78 anys i no pensa ja retornar a Mallorca.

HOMENATGE AL RECTOR CALDENTEY

El dia 26 de novembre els preveres de les quatre zones de la diòcesi, celebraren el dia de recés a la parròquia de Santa Maria del Camí, per commemorar el I centenari de la mort del rector Caldenty. Hi eren presents el Sr. Bisbe Dr. Ubeda, el Vicari General, els quatre vicaris episcopals, la cúria diocesana en ple, que aquest dia tingué les seves oficines tancades i uns 150 capellans. Josep Capó parlà dels anys ben moguts que visqué el rector, fins haver de rebre els ordres a Gènova d'Itàlia, perquè el Govern havia prohibit conferir-les a Espanya. El Sr. Bisbe a la meditació tractà de les virtuts sacerdotals de Mn. Rafel Caldenty.

PUBLICACIÓ D'UN INVENTARI

En el nº 24 de la revista «Estudis Balearics» n'Antònia Albertí i Vaquer i n'Antònia Morey i Tous, han publicat un article titulat *Inventari de l'arxiu d'una família de grans arrendataris: els Calafat de Santa Maria*. Es tracta de la catalogació de l'arxiu privat dels Calafat, amos de Son Torrella, amb els següents apartats: I. Documentació familiar; II. Finques rústiques (Bunyolí, Can Far, Can Xareno i Can Jaumetó, Morell, Santa Eugènia, Son Cili, Son Goret i Es Camp de sa Creu, Son Bugadella, Son Ferrer, So n'Oliver, Son Muntaner, Son Sant Joan i Son Pujol, Son Torrella, Son Verdera, Son Vidal, Xorrigo i Moranta); III, Fàbrica de conserves d'albercocs. Documents de la família Canyelles i Documents varis. Conté documentació del s. XIX i XX.

Les autores diuen que «el coneixement i la posterior catalogació d'aquest arxiu particular ha estat possible gràcies a l'amabilitat o l'interès de D. Llorenç Calafat i Dª Catalina Galmés. M.M.M.

VETLADA DE GLOSES

La Comissió Portolana de Glosadors i el Cafè Ca'n Beia organitzaven el propassat dissabte dia 12 de desembre una interessant vetlada de gloses al mateix cafè. Els propietaris de Ca'n Beia convidaren a sopar els glosadors, car ells vénen de franc. D'altra part per fer front a les despeses de desplaçament els mateixos glosadors rifaren un cuixot. Els glosadors assistents foren: Rafel Roig des Carritxó, en Jaume Joan i en Bernat Fullana d'Algaida, en Mateu Palou d'Inca, en Llorenç Garau «quic» de Caimari, en Pau Ferrer i en Felip Palou de Pòrtol. La vetlada que comptà amb una important presència de públic aficionada acabà devers les dotze, si bé seguiren glosant fins devers la una i mitja, un dels pocs santamariers que improvisà qualche glosa fou en Joan Mates «Roig». Una vetlada que el Cafè Ca'n Beia l'any vinent tornarà a organitzar, i que fou tot un encert.

CANVI EN ELS FUNERALS

Per disposició del Bisbat de Mallorca, a partir del dia 1 de gener de 1987 els funerals no es celebraran amb la presència del baül dins l'església. El difunt serà conduït a la capella del cementiri en el qual s'hi podran realitzar oracions i rosaris. Aquesta disposició fou comunicada als feels santamariers durant les misses celebrades el diumenge dia 13 de desembre. Aquest costum suprimit sols es realitzava a poc pobles de Mallorca.

CERÀMICA
CAN BERNAT

C/ BARTOMEU PASQUAL S/N
SANTA MARIA DEL CAMÍ

TELÈFON 62 01 78

RECORD DE JOSEP SANS I DOLS

El passat 7 de desembre morí a Santa Maria en Josep Sans Dols, bon amic i subscriptor des del primer moment de COANEGRA.

En Josep Sans nasqué a Santa Maria el 19 de febrer de 1911, es casà el 1936 amb na Maria Rosselló. La major part de la seva vida fou caminer, essent caporal de brigada. Tengué molt d'interés sempre per les coses del poble; entre altres activitats formà part de diverses agrupacions teatrals, representant «Els Reis», «Ai Quaquin que has vengut de prim», «Mestre Lau es taconer» etc... enntre moltes altres obres del teatre mallorquí popular.

Excel·lent persona, bon amic, home sempre interessat pel bé del poble, mereix el nostre record.

MIQUEL DOLÇ CALENDARI I PREMI

El calendari de l'Obra Cultural Balear per l'any 1988 està dedicat al nostre paisà Miquel Dolç. A les pàgines corresponents a cada mes hi figura un poema de Dolç amb un dibuix de Simó Rado. La coberta porta la següent inscripció:

Miquel Dolç, nat a Santa Maria del Camí l'any 1912 és una de les figures rellevants de la nostra «generació sacrificada», la generació que va haver de fer i patir la guerra civil. Poeta, crític i llatísta, ha estat professor a l'Institut d'Osca i catedràtic de filologia llatina a les Universitats de Sevilla, València i Autònoma de Madrid. La seva labor d'humanista i de traductor del clàssics -Virgili, Marcial, Persi, etc.- li ha otorgat un ampli i sòlid prestigi.

Es autor dels següents reculls de poemes: El somni encetat (1943), Ofrena de sonets (1946), Elegies de guerra (1948) Petites elegies (1958), Flama (1968) i Imago Mundo (1973). A través d'aquests llibres es pot resseguir una línia evolutiva molt coherent, que, a partir d'un tradicionalisme estètic equilibrat i d'un exigent rigor formal, va avançant cap a formes expressives cada cop més lliures, més denses i més essencials. L'Obra poètica de Miquel Dolç és, sens dubte, un dels valors més profunds de la nostra literatura contemporània.

Volem afegir que Miquel Dolç té publicat un altre volum de poesia de tema santamarier «L'obra que s'allarga» editat per Publicacions Coanegra» a càrrec del nostre Ajuntament en 1984.

D'altra banda el poeta santamarier recollí el guardó que atorga el Ministeri de Cultura que premia la tasca traductora, rebent el premi Nacional de Traducció de 1987. Li expressam la més ferma enhorabona. Pocs mallorquins tenen l'honor de rebre un dels més importants guardons concedits a l'Estat Espanyol. Aquest premi reconeix l'excel·lent tasca de traducció dels clàssics llatins al català, en concret per la versió del poeta llatí Lucreci, de la seva obra «De natura».

perruqueria

JOAN I MARIA

Antoni Gelabert, 18 - Tel. 62 06 81

ESCAPULONS

GUILLEM COLOMAR

CADA DIUMENGE A SA PLAÇA

GLOSAT

Solitud a vorera de mar

A vorera de mar un dia
moltes coses jo pensava
no sé que me passava
no tenia companyia.

De dia un bon sol
no me deixava obrir sa vista
sempre heu recordaré mentres visca
no m'havia trobat mai tant totsol.

El sol s'anava amagant
i se presentava sa nit
jo me vaig posar sa mà a n'es pit
i vaig continuar pensant.

Me feia falta companyia
per compartir aquell redol
me trobava molt totsol
pensava que me moriria.

El cel estrellat sense lluna
me donava poca claror
jo pensava amb algun amor
escoltant les ones d'una a una.

Rafel Estarelles, setembre 1987

La vellesa

La vellesa és una hermosura
que amb doblers no es pot comprar
tots hi hauríem d'arribar
pel camí de la ternura.

Si el camí és dolorós
és molt mal de passar
a vellets poder arribar
per alguns és molt penós.

Si tots a vellets arribàvem
seríem més conscients
que ells no eren tant dolents
si de vegades mos barretjaven.

Sa seva vida és un llibre
ple d'enyorança i conhort
és una llàstima que la mort
sigui el contrari del viure.

Vellets i velletes vos vull dir
quan vos veig tots contents
per jo sou uns valents
i jo voldria tornar-hi.

Rafel Estarelles, novembre 1987

distribuidora

ARTINET

-Articles de neteja
-Productes per a piscines

Plaça Can Orell, 12 - Tel. 62 07 18

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"

passatemps
articles per a esports

futbol, bàsquet,
tenis, pesca...

Marqués de Fuensanta, 35
07320 SANTA MARIA (Mallorca)

Viver HORTUS

tota casta de plantes ornamentals
Amb l'orgull de ser part del poble!

Cami de Coanegra s/n. - Tel. 62 02 79

CASA DE LA VILA

LA NOVA AUXILIAR ADMINISTRATIVA

L'Ajuntament convocà un concurs local per realitzar la contractació laboral -per sis mesos- d'un auxiliar administratiu, que estàs comprès entre els 16 i 20 anys. La raó de la convocatòria era per realitzar la substitució temporal per baixa de maternitat d'una les auxiliars de la plantilla municipal.

Però, l'estrany és que sols es presentàs a les proves de selecció un aspirant, el qual segons hem pogut averiguar a hores d'ara no li interessa realitzar la substitució. En uns moments de crisi laboral, en els quals trobar feina és difícil, crida l'atenció que la gent jove no s'hagi presentat a les proves. Suposam que la majoria municipal tornarà convocar un concurs, perquè ocupi la substitució la persona que públicament superi millor les proves. Una segona oportunitat al jovent per presentar-se.

CURS DE CATALÀ

Com podeu comprovar a la publicitat municipal d'aquest mes, l'Ajuntament, amb la col·laboració de l'Obra Cultural Balear, organitza un curs de llengua catalana que començarà el pròxim mes de gener. Aprofitam aquest raonament de la revista per animar a totes aquelles persones que encara no saben escriure correctament el nostre idioma, o que estiguin interessades en millorar el seu coneixement, que s'hi apuntin. La majoria de gent que, desgraciadament, no va poder aprendre el nostre idioma a l'escola ara té una bona oportunitat de fer-ho sense sortir del poble. Insistim: apunteu-vos-hi!, ara hi som a temps. Homes i dones, joves i vells, el català és cosa de tothom!

CA'S METGE REI

Sembla que la qüestió de Cas Metge Rei va agafant

força. Després de cinc mesos d'haver-se constituït el nou Ajuntament, s'ha dignat, a la fi! a convidar membres de la Parròquia, de la Comissió Promotora de la Residència, i de l'Associació de la Tercera Edat a participar en les tasques que arribin a fer realitat allò que ara mateix és una aspiració de tot el poble. De moment les primeres passes s'estan donant: arrel de la reunió de la Comissió ja s'ha fet un inventari dels diversos objectes de l'herència de la Sra. Margalida Calafat, que fins ara tenia guardats la Parròquia.

VORERES

Ja estan acabades les obres de les voreres de la carretera, unes obres que han resultat certament polèmiques. Molta gent ha comentat dins el poble el fet d'haver vist a les obres fer feina a algunes persones que treballen per l'Ajuntament. Així mateix, els regidors del PSM manifestaren en un plenari la seva estranyesa al batle pel fet que no estaven al corrent de l'adjudicació de les obres, que no constava a cap acta ni altra paper conegut, ja que senzillament no s'havia decidit en cap reunió del consistori, sinó per simple acord oral, que es va traduir, segons paraules del batle, en un decret d'alcaldia que de tota manera no va ser comunicat al plenari en el qual l'oposició demanà comptes d'aquestes irregularitats.

I una vegada acabades les obres, encara que la vorera quedàs molt bé per a aquells que hi passam a peu, el desengany i la indignació d'alguns veïns de la Plaça dels Hostals varen ésser notoris. Resulta que com que han aixecat molt el nivell de la vorera molts de portals han quedat enclotats, amb les consegüents molèsties per als veïnats, alguns dels quals ja han fet aixecar el nivell de l'escaló del portal, no sigui cosa que en ploure tinguin la inundació a domicili.

Un saig i un altre

L'AJUNTAMENT INFORMA

L'Ajuntament de Santa Maria del Camí, conjuntament amb l'Obra Cultural Balar, organitza un curs de Llengua Catalana entre els mesos de gener i juny.

Tots els professors interessats en impartir aquest curs poden enviar la seva instància amb curriculum a les oficines de l'Ajuntament abans del dia 19 de desembre.

Ajuntament de Santa Maria del Camí

EN LA MORT DE SEBASTIÀ PIZÀ DOLS

El passat dia 27 de novembre morí en Sebastià Pizà Dols «de Son Torrelleta», que fou batle de Santa Maria 18 anys, de 1951 a 1969. Sempre va esser considerat pels santamariers un bon batle.

Va néixer a Santa Maria el 23 de març de 1910, i tota la seva vida es va dedicar a l'agricultura, a Son Torrelleta, So n'Oliver i altres finques seves. Casat amb n'Aina Estarellas Aloy, sabé esser un bon pare de família i fer-se càrrec de la responsabilitat que li tocà al davant de la Casa de la Vila.

L'any 1957 s'empenqué la construcció de l'Escola Graduada, inaugurada el 18 d'octubre de 1959. Solucionat d'aquesta manera un important problema escolar. El 1965 es començà l'ampliació del cementeri, i els anys de la seva batlia es va solucionar el problema de l'aigua de Coanegra. També es començaren una sèrie d'urbanitzacions que engrandiren el casc urbà del poble (camí de Son Company, carrers de La Balenguera i Andreu Bestard, carretera de Bunyola, etc)

La revista COANEGRA feia comptes entrevistar l'amo en Sebastià, no hi hem estat a temps, però amb aquesta nota volem deixar constància de la seva bona labor com a batle.

pèrruqueria d' homes

GABRIEL SASTRE

Direcció: Gabriel i Miquel Sastre

- *TRACTAMENTS CAPILARS
- *TALLS MODERNS
- *PERMANENTS
- *TINTS

ESTAM AL SEU SERVEI
C/. Bisbe Perelló, 4

S'avenc

Plaça d'els Hostals, 22
Tel. 62 09 38

SANTA MARIA DEL CAMÍ

Serveis
J.G. Oliver

**FONTANERIA - CALEFACCIÓ
PISCINES - ESTUFES**

C/. Bernat de Sta. Eugènia, 86
Tel. 62 12 64 - Particular 62 13 36

TALLERS T & B

-Reparació d'automobils en general
especialitat en SIMCA i CHRYSLER
servei de grua
Venda de Vespes i Vespinos

Plaça Jaume III
Tels. 62 04 74 - 62 01 52 - 62 06 70

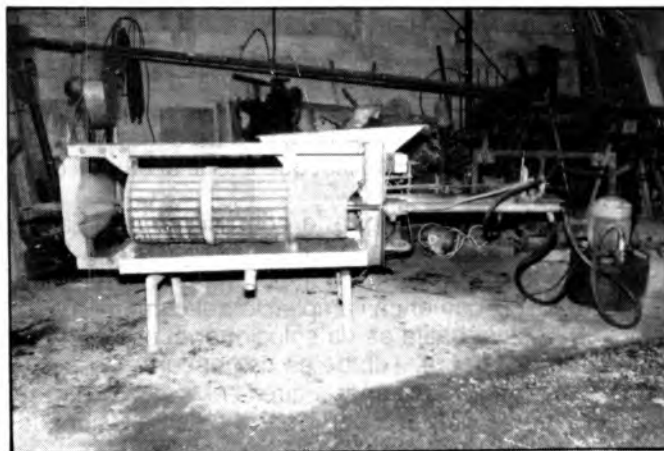
ENTREVISTA

GORI CANYELLES GRAU: IMAGINACIÓ EN FERRO

«Mallorca és una terra de genis, i no ho sabem», comentava l'altre dia un company a la redacció de «Coanegra». Més aviat, diria jo, el que passa és que no els feim el cas que es mereixen. Tothom ha sentit parlar respectuosament d'aquell escriptor, del pintor, de l'historiador, de l'intel·lectual que destaca i a qui tothom, fins els propers a la cultura, reconeixen el mèrit. Però sovint ens oblidam dels altres «genis», els qui potser no han tingut l'oportunitat de passar per la universitat però tenen un cervell amb una bombeta sempre encesa i porten a terme una labor que també és creativa, com la de l'artista, i útil. A Santa Maria en tenim un parell d'exemples: el cas de la màquina de collir ametles d'en Pere Serra n'és, possiblement, el més espectacular. Avui portam a les pàgines de la nostra revista un ferrer vocacional, un home del poble, senzill, tan senzill que és capaç de fer senzill allò que per a molts seria complicat i impossible. Possiblement ell, des del seu taller podria donar lliçons a més de quatre que encalenteixen els sillons de luxosos despatxos. Ell, diàriament en contacte amb els problemes, no s'atura mai de fer servir el cervell per a donar-los solució. I ho fa senzillament, sense donar-hi importància. És el ferrer Gori l'exemple d'aquests homes que, calladament, porten a terme una labor admirable d'inventiva, intuïció i habilitat, una mescla mala de trobar. I com ell segurament n'hi ha d'altres que, reunint totes aquestes qualitats, restaran per sempre més a l'anonimat.

-Quins són els precedents del teu ofici i de la teva dèria inventora?

-De petit, quan encara anava a escola, ja tenia la curolla d'inventar coses i m'agradava rompre'm el cap ideant màquines en el camp

Aquesta és l'estrucadora de raïm d'en Gori

de la ferreria. Després ja vaig començar a treballar a l'empresa d'en Sebastià Nicolau i, a disset anys complits, a la d'en Miquel Tous, al Coll d'en Rebassa. A aquest home també li agradava inventar aparells i tot d'una corria a patentar-los. Fins i tot volia inventar el moviment continu, és a dir, una màquina que funcionés tota sola sense energia exterior, cosa que encara no s'ha aconseguit tot i que hi ha enginyers que ho investiguen. Finalment,

quan em vaig casar amb una santamariera -jo som portolà- vaig posar una ferreria a la nostra vila. D'això en deu fer una vintena d'anys.

-Inventes tota casta de màquines?

-No només n'invent, també en perfeccion d'altres ja inventades. Més que res això és el que faig. Normalment treball per encàrrec, i aquests encàrrecs són els qui m'estimulen a crear coses noves que resolguin els problemes dels meus clients. Per

STIL'S

Plaça Hostals 37 • Tel.: 621122

Santa Maria del Camí

FORN - PASTISSERIA

BOVER

CA'N BLANCO

Carrer Llarg, 58
Tel. 62 00 52

exemple, record que la primera que vaig fer va ser un «paletó francès», que són unes arades automàtiques per a la vinya, a instàncies d'en Jaume de Puntiró. I després n'han vengudes moltes altres.

-Com és el teu procés de creació? Fas planells?

-No, el planell el duc a dins el cervell. Primer de tot vaig madurant la idea durant setmanes, mesos o fins i tot anys. Poc a poc vaig donant cos al projecte fins que arriba el moment de posar en pràctica l'invent. M'hi pos i vaig resolent sobre la marxa els problemes que en van sorgint, tot corregint i perfeccionant. És una gran afició que tenc a aquestes coses, hi disfrut. Si algú em ve a demanar que faci unes barreres, per exemple, no hi veig cap emoció a no ser que hi pugui incorporar un element nou, m'agrada el treball creatiu. Fins i tot les màquines que hi ha aquí al taller i que ens serveixen d'instrument de feina són gairebé totes fetes en casa. Record que en certa ocasió havia de mester una màquina pel taller i me'n demanaven vuit-centes mil pessetes, de manera que vaig decidir fabricar-me-la pel meu compte i amb trenta mil pessetes de material i quatre o cinc dies de feina va estar llesta. Això sí: no feim res curiós: l'aspecte exterior dels aparells no el treballam massa, he, he...

-Quines són les màquines més interessants que ha sortit del teu taller?

-Aquella de la qual

En Gori mostra el sistema de les seves persianes de ferro

n'estic més orgullós és una premsadora de raïm tot i que encara es pot perfeccionar.

-Quines avantatges té aquesta premsadora?

-Una màquina normal l'han de treure del cup i l'han de carregar, premsar i deixar descansar. La meva, en canvi, així com vas fent la polpa ja premsa, el temps que vas omplint la tramutja, ella va premsant i tota sola es va descarregant, amb totes les avantatges que això comporta. De fet per treballar amb la meua màquina basta una sola persona i així i tot pot fer el doble de feina que altres màquines que han de mester dos homes.

-No se t'ha acudit mai patentar els teus invents?

-No, mai no he tingut interès en patentar res perquè jo no en pretenc tenir l'exclusiva i sí que voldria que els meus invents poguessin apro-

fitar al màxim de gent possible. A mi m'agrada pensar i rumiar sempre coses noves, crear enginyes que resolguin problemes, però no ho tenc gens gelós com a cosa pròpia sino que si algú ho vol copiar, per jo encantat de la vida.

-Què més val la pena comentar?

-Una de les darreres coses que he posat en marxa són unes persianes de ferro, primàries en un temps en que reforçar la seguretat de les cases és important i al mateix temps són d'una resistència en principi quasi ilimitada, a part que, naturalment, no dilaten. Quant al cost no surten gaire més cares del que, segons tenc entès, valdrien unes persianes de nord, i una vegada pintades no es diferencien pràcticament de les de fusta. La idea de fer-les em va sorgir quan un senyor estranger de Marratxí em comanà uns ferros per les seves finestres perquè

estava cansat que li entrassin a ca seva els lladres. Poc a poc he anat perfeccionant el sistema de fabricació d'aquestes persianes ideant màquines per a la confecció de les peces que les componen, la qual cosa ens suposa un estalvi de temps i feina: és el cas d'una màquina per fer els ganxos i una altra per tallar les barres de quatre en quatre...

Moltes gràcies, Gori, per les teves explicacions. En el fons, no és només la teua premsadora, ni les persianes, ni la variada fauna d'aparells que poblen el teu taller allò que ens encanta, sinó sobretot el teu afany creador incansable, la constant pruïja de donar cos a allò que amb paciència es cou al teu cervell, el voler sempre anar més lluny en el repte, la lluita individual emprant com a arma l'enginy. Que sigui per molts d'anys!

J.S.M.

MARIA VICTÒRIA MERCADER:

Fa un temps que sabíem que a Santa Maria hi vivia una esmaltista, emperò no la coneixíem massa i molt menys la seva obra.

Fa uns dies de rebot vaig tenir l'ocasió de veure una d'aquestes filigranes, que sembla que ja no se fan perquè era una d'aquestes peces fetes a consciència, quan pareix que el temps no compta com a temps, tenim la sort de que na Maria Victòria en faci. En aquest cas se tractava d'una capseta de fusta forrada de vellut a mà, amb un esmalt acompanyat de plata repujada, però les peces poden ser molt variades des d'unes recades, penjarois, joies, pitilleres i quadres.

Na Maria Victòria Mercader és una al·lota que quan xerro amb ella se li nota la seva sensibilitat, cosa que transmet bellament amb les seves obres. Va néixer a Madrid l'any 1949, molt prest la seva inclinació a l'art li va fer prendre aquest camí. Una vegada haver fet el Batxiller Superior a Madrid, passà a l'escola d'Arts i Oficis, després a l'Escola de Ceràmica de la Moncloa de Madrid. I l'any 1970 el bot és més enfora, estudiant a l'Institut de Florència (Itàlia) i a les ciutats de Limoges i París (França). Un

llarg recorregut i a l'any 1973 obté el primer premi de sa Cambra de Mestres Esmaltadors de Limoges a la Segona Biennal Internacional.

Aquest fet, li fa emprendre una bona quantitat d'exposicions a Barcelona, Madrid, Santander, París, Leon, Bilbao, Vigo, Limoges, Valladolid. Això transcorre durant els anys 73 al 76, poc temps lliure li devia quedar. Com tots sabem les exposicions sempre van acompanyades de crítica, de tal manera que els crítics que han parlat d'ella són -entre altres- José M. Moreno Galván, Donato (Diari de Càdiz), F. Prados de la Plaza, Leopoldo Rodríguez, N. B. Arribas (El Correo Español), Antonio Martínez Cerezo. Aquí sols reproduïm un fragment -la qual cosa és difícil perquè no sé quina escollir, ja que totes expressen molt d'aquesta artista-, escrit l'octubre del 73 per Jose M. Moreno Galván:

«...Les zones vitrificades, els alveolats, els grans colors brillants tenen una densitat especial en les seves superfícies, però la seva dicció és purament pictòrica: han oblidat, amb una completa deliberació el seu possible ulterior caràcter ornamental. Victòria Mercader no fa pintura representativa, administra grans zones definides linealment i cromàticament amb una significació plenament abstracta. Però Maria Victòria Mercader no és

Sa Perxa

gran assortit de carns fredes
(fiambres) de Nadal

Tel. 62 11 17

CAIXA DE PENSIONS

"laCaixa"

RENAULT

MARTI CANYELLES FERRANDO

SERVEI OFICIAL
C/. Bernat de Sta. Eugènia, 71
Tel. 62 06 74
SANTA MARIA DEL CAMÍ

ESMALTS I PLATA

una esmaltista que fa pintura, és una pintora que s'expressa a través de l'esmalt...»

Li deman, -És possible conèixer el que tu fas?

Maria Victòria, -És clar que sí, qui vulgui pot venir a ca nostra (Tomàs Forteza, 19-2nB)

-És possible comprar-les?

-Sí, és possible, el que a vegades és necessari és fer l'encàrrec un poc abans. Per exemple ara per Nadal, que és quan se solen fer molts de regals, és millor que m'ho diguin, emperò sempre solc tenir peces.

-Segurament algú té ganes d'aprendre. És possible l'ensenyança d'aquest art?

-Perquè no, en aquests moments és possible fer-lo a un Centre de Palma, és ART-ESTUDI al carrer des Sindicat, 16-1r.

-Són molt cares les peces?

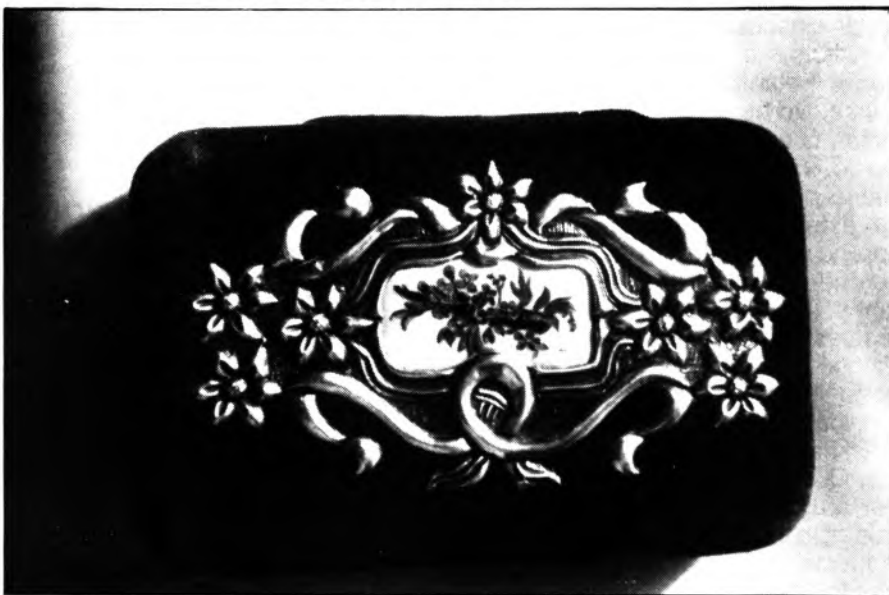
-Mira, poden ser de 3000 pessetes en amunt, ja que depèn molt de la peça, emperò qui vulgui pot venir a veure'ls sense cap casta de compromís.

Ja ho sabeu, ara qui vulgui conèixer el que són els esmalts de veritat, ara t'és una bona ocasió aprofitar.

MAC

*Una mostra del minuciós treball de Na Maria Victòria
(Fotos cedides per ella mateixa)*

BARTOMEU CANYELLES, S.A.

Destil.leries

SANTA MARIA

Paló Resolis - Herbes Foc i Fum

Rei Sanç, 3 - Tel. 62 01 66

JOVE A JOVE

MARIA MUNAR I FERRER

«A MALLORCA SOM MOLT TRADICIONALS»

Anant de cap a ca na Maria, n'Antònia me comenta que l'havia triat a ella, perquè és una al.lota molt activa i que li agrada moure's molt.

Es economista i ara fa de professora a l'Institut de Formació Professional d'Inca.

Antònia.- Per començar presenta't, què fas, què has fet?..

Maria.- Tenc vint-i-quatre anys, som llicenciada en ciències econòmiques i empresarials, quan vaig acabar la carrera, vaig donar classes a un parell d'Instituts, a Maó, Sa Pobla, Felantix i araestic a Inca. No he deixat d'estudiar, ja que la meua professió, obliga a un reciclatge permanent, també he estudiat anglès i ara aprenc informàtica, procur aprendre moltes coses tant si m'interessen per la professió, com si no. També ara m'ha sortit l'oportunitat de conèixer, el funcionament d'un equip d'assessorament d'inversió. Que és una cosa, ara per ara, quasi inexistent i que m'interessa molt. Aquests equips solen ésser molt complexos,

Na Maria dona classe a un Institut, a una acadèmia, i també fa repàs

amb moltes persones implicades, fins i tot amb diferents gabinets, per així poder servir i orientar millor a l'inversor.

-M'agradaria que parlassis de la discriminació que pateix la dona, ja que sé, que has tingut problemes en qüestions de treball.

-Sí. Quant vaig acabar la carrera, vaig començar a tirar instàncies per tot i a presentar-me a exàmens i

«M'agrada molt conèixer gent»

me vaig trobar que a moltes bandes, pel fet d'ésser dona me descartaven, fins al punt, que un pic havent entregat la instància, me cridaren a ca meua, dient que el que cercaven era un home.

-Avui en dia, que una

dona ocupi un lloc qualificat i de responsabilitat dins el sector privat és molt difícil.

-A dins l'aspecte social, si tan sols aquest problema és més fort, i ho vaig observar sobretot a la tornada de Barcelona, ja que allà, ja sigui pel fet de ser universitaris i de viure fora de ca teva, o pel que sigui, no hi havia cap distinció de «tio»-«tia» i clar, aquí llavors me va xocar, la gran distinció que se fa, sobretot als pobles.

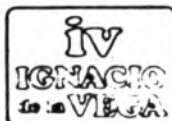
Al bar veus, per exemple, que a partir d'una determinada hora no hi ha al.lotes, fins i tot veus una parella que se'n va i després ell torna tot sol. Aquest és un problema que no tenc, perquè jo mateixa me'n vaig al cinema amb un grup de gent i no me talla gens, veure que som l'única dona, això n'hi ha moltes que no ho fan, i és que molts de pics som nosaltres mateixes que mos auto-discriminam.

No m'agrada parlar de masclisme o feminisme, crec que aquestes paraules han quedat per persones que no les saben

**AUTÈNTICA SOBRASSADA
MALLORQUINA**

Ignacio de la Vega Elompart

C/. Bernat de Sta. Eugènia, 104
carretera Palma - Inca
Santa Maria del Camí
07320 - MALLORCA
Tel. 62 01 44

Masclisme i feminisme, paraules que han quedat per persones que no les saben usar.

usar. Jo xerro de discriminació de persones, i si tan vols discriminació de persones per raó de sexe. Quan una parella conviu a una mateixa casa el més normal és que es repartescuin les feines, emperò el realment important és que facin el que vulguin, és a dir, que si una dona vol fer, o troba que ha de fer les feines de la casa me pareix molt bé, no critic a aquesta postura, allò que me cega és que aquesta gent critiqui les postures diferents.

Jo lluit com a persona, ja que me va afectar, quan vaig acabar la carrera, sé que estic a una societat molt tradicional, els mallorquins ens consideram molt adecentats i som molt tradicionals i molt «noltros».

-El que em va impulsar a fer-te l'entrevista, és que te trob una persona molt activa, amb molta d'il·lusió, com t'ho fas per ser tan activa?

-Sempre he estat una persona molt nerviosa, que no sap estar aturada, emperò, quan me vaig haver d'espavillar molt, va ser a Barcelona.

Sempre m'havia costat molt decidir-me, per donar una passa mirava més els emperons que el que és possible, no tenia massa coratge. I allà te trobes tota sola, convivint amb gent, emperò que està com tu, i clar, no te desconeixes o t'amagues, a més a més trob que el temps passa molt aviat i és qüestió d'aprofitar-lo. No sé estar dins ca nostra, i sempre he de truiar, si no tenc trui, en cerc, si no me menjo molt el «coco».

Va durar una temporada que escrivia molt, era la meva vàlvula «d'escape», llavors vaig començar a ocupar el meu temps de coses, si no és el Bàsquet són classes de repàs, natació, informàtica... el que sigui, el que sigui..., és un cercle viciós, si te mous te surten mogudes.

-Què és el que t'agrada fer?

-M'agrada l'activitat, l'esport, escriure, anar d'excursió, la música, m'agrada molt conèixer gent. Estar amb molta gent, si estàs amb gent pots estar tota sola, emperò si estàs tota sola no pots estar amb gent.

Seguim parlant una estoneta, després na Maria ens mostra els seus ramellers, un preciós aguacater i altres plantes ben plantoses.

«Que una dona ocupi un lloc de responsabilitat dins el sector privat és molt difícil»

Entrevista: Antonia Estarells
Transcripció: Pere Calafat

*Botiga
de
Llana
i Fils*

Plaça Hostals, 55

Santa Maria del Camí

Fusteria

Martorell

Taller:
Bartomeu Pasqual

Tenda:
Carrer Llarg, 89

FUTBOL

CAP DE SETMANA SENSE PARTITS

De tots és sabut que el futbol a més d'esser l'esport més multitudinari i que rossega més gent als estadis i camps de tot el món, serveix per descarregar totes les tensions acumulades durant tota la setmana per aquelles persones que hi assisteixen. Igualment per tots és sabut i que no deixa d'esser curiós, és que per norma general totes aquestes tensions es descarreguen damunt una persona en concret: Els Arbitres. Insults, crits, amenaces i vertaderes invasions de camps de vegades, que més d'un cop acaben malament. El «Trencilla de turno (l'àrbitre)», protegit per la força pública o a l'Hospital, afortunadament poques vegades.

Per això i per fer reflexionar els aficionats perquè tots aquests fets no passin, el Col·legi Balear d'arbitres va convocar una vaga el passat dia tretze de desembre. Un fet bastant insòlit que va deixar a les illes pràcticament sense futbol i que sols es varen disputar els partits corresponents a les categories nacionals de Segona Divisió B, de la qual hi hagué quatre partits. Dos-cents cinquanta partits es varen suspendre. Si per un moment ens aturam a pensar la quantitat de gent que es va quedar sense la seva principal diversió o entreteniment, es poden donar xifres realment molt considerables.

Es realment cert que per tots els camps de futbol sempre hi ha gent exaltada que incita continuament a l'agressió, crida, molesta, provoca i es baralla, i que al cap i a la fi, és la que menys entén de futbol. Es per

norma general una petita minoria. Però aquesta minoria és capaç d'armar s'embull més gros que es pugui imaginar dins un camp de futbol. La força pública és pràcticament nul·la en molts de casos, o millor dit insuficient i com no, de vegades a segons quins camps inexistent. L'àrbitre, evidentment, té una lluita terrible entre els jugadors (que no el solen ajudar gaire) i contra aquesta guarda d'exaltats que acaben per exaltar la gent més tranquil·la que hi pugui haver. Aquesta espècie de reacció en cadena sol acabar generalment de les dues maneres següents: Que l'àrbitre acabi girant-se la camisa cap a les conveniències de l'equip local, amb el conseqüent perjudici per a l'equip visitant que no hi té casi res a fer, o com anteriorment hem comentat malparat o quasi.

Evidentment cap de les dues maneres és vàlida. S'ha d'aplicar el reglament i s'han de controlar aquests exaltats. Difícil o gairebé impossible fer les dues coses. Que un àrbitre apliqui el reglament i no acabi compromès, n'hi ha molts pocs que ho puguin fer. Controlar les masses al cent per cent, pot esser. Però s'han de reforçar les mesures de seguretat. Això sí que és més difícil. Els Clubs modests com per exemple Santa Maria, Consell i tots els de les categories inferiors no poden tenir el luxe de contractar gent per fer-ho, quan generalment ni tan sols poren cobrir les seves despeses anuals i tampoc creim ni per un sol moment que als camps de futbol hi

És bàsica per la nostra cultura.

Es la Biblioteca Bàsica de Mallorca que ara ofereix el Catàleg llibrari. Són 25 obres que passen a l'abast de tothom el = la representativa de la literatura i cultura íbera a Mallorca.

Una col·lecció única i molt econòmica que no pot mancar a la teua.

Ramon Tull, "L'arbre d'Amic i Enamat", Gabriel Maça.

BIBLIOTECA Bàsica DE MALLORCA

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

ESTUDI FOTOGRAFIC

Llorenç Frontera

- REPORTAJES
- ESTUDIS

Plaça Hostals 44 Sta. Maria Tlf. 62 02 39

Instal·lacions elèctriques
Xarxes de baixa tensió
Reparacions en general

FORELECTRIC

Bartomeu Pasqual, 4-A - Tel. 62 09 39

enviïn un exèrcit de força pública, simplement perquè és del tot impossible.

Hi ha hagut agressions i per desgràcia no poques. Es ben cert que no hi ha cap motiu que les justifiqui, però també és ben cert que hi ha àrbitres que s'equivoquen i no poc. Voluntàriament o no, sols ells ho saben. I també el que no pot ésser és que una persona pugui fer llançar les ires del respectable cap a ell mateix, moltes vegades per falta de recursos en aplicar el reglament o per aplicar-lo d'una molt particular manera, que no sempre és vàlida ni prop fer-hi i que després passa el que passa.

Resulta curiós i significatiu que cap altre col·legi nacional de la resta del territori espanyol s'hagi solidaritzat amb aquesta vaga. No creim que aquests problemes sols passin a les Illes Balears. Tampoc vol dir això que aquesta vaga sigui nul·la amb el sentit d'obtenir cap resultat positiu, però sí és evident que no és la solució definitiva. Cal esperar la resposta de l'aficionat les properes i pròximes jornades. Imaginam que la reacció serà distinta en principi degut a les amenaces de tornar a fer vaga, però també és cert que possiblement la tasca dels àrbitres serà mirada amb lupa si cal i els judicis seran molt més rigurosos. És possible que amb un parell de setmanes hi torni haver el mateix que ha passat fins ara.

Es parla molt del tema de la violència a l'esport i més concretament al futbol. Als grans estadis hi ha vertaderes batalles campals entre diferents col·les. La força pública ha d'actuar gairebé cada jornada per detenir aquest vandalisme. Almenys allà sí hi ha grans mesures de seguretat i àrbitres i jugadors estan protegits.

Equip amateur del C.D. Santa Maria

Així i tot de vegades no és suficient.

Aleshores estam davant un gravíssim problema i un interrogant. Va realment aquesta gent a veure esport, o simplement assisteix al camp a divertir-se amb el seu vandalisme? Perquè si molta de gent coincideix en dir que realment aquestes minories que no es poden anomenar aficionats no tenen ni idea del que és el futbol o l'esport en si. Podria ésser aquest el vertader fons del problema?

Van a veure esport per divertir-se o van a fer vandalisme per divertir-se amb l'excusa d'anar a veure esport?

Xisco

Instal·lacions - Pressuposts
Reparacions

Instal·lacions BOMBES
SUMERGIDES

Reis Catòlics, 59 4.ª - 1.^a
Telèfon 24 68 74
Palma de Mallorca

Carrer Casasnovas, 21
Telèfon 62 06 02
Santa Maria del Camí

cafeteria - bar Comerç

local climatitzat
gelats - refrescs - tapes
un local ample i confortable per a tots

Plaça dels Hostals, 27 - 29 - Tel. 62 00 29

I parlant de violència...

La que se va armar fa un parell de jornades al darrer partit que va jugar l'equip juvenil de Santa Maria al Camp Municipal d'esports. Tot va començar quant l'equip perdia per un gol a dos i l'àrbitre va expulsar per segona amonestació a un jugador local. Es varen perdre es miris i hi va haver agressió física per part del jugador a l'àrbitre. Per separar i per no separar i pel que sol passar en aquests casos, es va organitzar un embull d'aquells que fan història. Gent que es pegava, invasió de camp, amenaces, etc. etc. De resultes de tot això, no es va poder acabar el partit, l'entrenador local va presentar la dimissió cansat de tantes vegades haver d'aguantar i tenir mal de caps, sense tenir-ne cap profit, hi va haver amenaces per part de l'equip visitant com per exemple el típic «ja vendreu a casa nostra» (qualsevol es presenta al barri de la victòria a la segona volta), l'àrbitre va obrir una segona acta a on segurament es va detallar tot el passat, i que a ben segur acabarà amb el tancament del camp als juvenils, una forta multa al club i suspensió en pla bèstia al jugador que el va agredir. El proper número intentarem informar detalladament de les sancions i conseqüències de tot aquest fandango que es va organitzar.

Xisco

BÀSQUET**COMENÇA LA SEGONA FASE***Equip Senior masculí*

Gairebé ha acabat la primera fase de la lliga per l'equip Senior Masculí de bàsquet del nostre poble. Després de tots els problemes que va patir, falta de jugadors als partits, etc., ha acabat la primera part de la lliga a la darrera posició compartint-la amb el Molinar, equip que ha quedat empatat a punts però que degut al coeficient de basque-

tage individual ens ha superat. Així que el proper diumenge començarà la segona fase però a diferències de la temporada passada en què es va lluitar pel títol, aquesta vegada va ser per no perdre la categoria.

El sistema que s'emprarà serà el següent. Els tres primers classificats dels grups A-1 i A-2 lluitaran pel campió.

Els tres darrers per eludir el descens. Els equips sortiran amb els punts aconseguits en la primera fase. Hem de dir que el Santa Maria té una lleugera avantatge respecte altres equips amb aquest aspecte, per tenir més punts. En concret i anant al que interessa al Santa Maria, el darrer de cada grup perdrà la categoria auto-

màticament, mentre que els dos anteriors hauran de fer una altra lligueta de promoció amb el segon i tercer del grup B que hauran lluitant per l'ascens, mentre que el primer d'aquest grup ascendirà automàticament ocupant les places del darrer classificat de la sèrie A.

Pel que fa al nostre equip, dir que als components i entrenador ni els passa pel cap perdre la categoria i que amb l'avantatge del punts inicials del començament de la segona fase, molt malament els hi haurien d'anar les coses per perdre la categoria. Els equips que formaran aquesta sèrie seran el Santa Maria, Molinar, Joventut Mariana, Hispania, Avante i sorprenentment la Impremta Bahia, que sortia en principi com a clar candidat al títol.

Desitjam el millor per l'equip i a veure si ens acostam tots al Camp Municipal per animar-los, que segurament bona falta els farà.

Xisco

FONER

**MINYO
INFANT
ESPORT**

Plaça dels Hostals, 13 i 15

Tel. 62 00 48

SANTA MARIA DEL CAMÍ

**GRAN ASSORTIT DE
ROBA PER A GENT GRAN**

VINS RUBI
ELABORACIÓ PRÒPIA

Celler:
Bartomeu Simonet, 4 - Tel. 62 00 68

CICLISME

El C.U.C. clou la temporada

Aquí teniu el testimoni gràfic del tradicional sopar que el club ciclista santamarier celebra cada any a la seva seu del Bar Can Carol per celebrar la fi de la temporada. Corredors, directius i patrocinador possaren pel nostre fotògraf. Tothom content perquè en l'aspecte esportiu la cosa ha anat molt bé com ho demostren els trofeus que exhibeixen els protagonistes. L'única taca ha estat el fort enfrontament que el club encara manté amb la Federació Balear de Ciclisme que s'ha dedicat a perseguir sistemàticament els ciclistes santamariers.

FI DE SEGLE

A

obac

31 DESEMBRE
11 DE LA NIT

C/. Andria - Sta. Maria

**EL TEU SEGLE
LA TEVA FESTA !**

- Concursos indescifrables
- Regals insospitats

TRIAL

Presentació de «Obac - Talleres Ficom»

Aquí teniu la plantilla de la nova formació trialera «Obac-Talleres Ficom» que, tal i com vos anunciàvem al passat número de «coanegra» va fer la seva presentació pública el mes passat al Bar Obac. Una disciplina esportiva de motor comptarà, a partir d'ara, amb un representant santamarier. Bon viatge pels nostres joves motociclistes!

MIQUEL SANTANDREU

- *Vespinos - Mobylettes
- *Moto-serra ECHO
- *Moto-cultor PIVA
- *Vespa

Bernat de Sta. Eugènia, 126 - Tel. 62 00 77

CURS DE LLENGUA CATALANA

**INICI: DIA 11 DE GENER
A LES 20 HORES.**

LLOC: COL·LEGI PÚBLIC D'E.G.B.

**INSCRIPCIÓ: AJUNTAMENT DE SANTA
MARIA DEL CAMI.**

**ELS ASSISTENTS PODRAN OBTENIR
EL CERTIFICAT D'APTITUD DE L'O.C.B.**

OBRA CULTURAL BALEAR

coanegra

**PUBLICACIÓ
DE L'O.C.B.
DE SANTA MARIA
DEL CAMÍ**

DEPÓSIT LEGAL
P.M. 381-1981

EDITA

Obra Cultural Balear
De Santa Maria del Camí

EQUIP DE REDACCIÓ

Bernat Calafat
Pere Josep Calafat
Magdalena Canyelles
Ramon Canyelles
Mateu Morro
Joan Serra
Mateu Vich

COL·LABOREN

Maria Amengual
Andreu Bestard Mas
Josep Capó
Antònia Estarelles
Rafel Estarelles
Francesc Grimalt

FOTOGRAFIES

Rafel Pizà

PORTADA

Rafel Pizà

REDACCIÓ, ADMINISTRACIÓ I PUBLICITAT

Joan Alcover, 11
07320 Santa Maria del Camí

IMPRESA A

Informacions Llevant S.A.
Passeig Ferrocarril, 1
Tel. 55 03 28, Manacor

Els articles firmats en aquesta revista sols expressen l'opinió dels seus autors.